

Tårnet barnehage

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Christine A. Bjørge	22/15349 oppgis ved alle henv.		08.03.2023

Tårnet barnehage – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. – varsel om pålegg

Klima- og miljøenheten gjennomførte 17. februar 2023 tilsyn ved Tårnet barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995) ved driften i midlertidige lokaler.

1. Sammendrag

Tårnet barnehage er tidlig i prosessen med å bli kjent i nytt lokale og jobber aktivt med å finne ut av hvordan barnehagehverdagen skal organiseres. Barnehagen er i gang med å tilpasse og revidere rutiner og risikovurderinger til dagens drift, men det gjenstår å få systematikk i arbeidet og tilstrekkelig med dokumentasjon tilknyttet miljørettet helsevern i barnehagen.

Det ble funnet tre avvik i forbindelse med tilsynet. Vi varsler med dette at vi vurderer å fatte følgende pålegg om retting:

- **Avvik 1:** Tårnet barnehage må dokumentere at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. er systematisk ivaretatt.
- **Avvik 2:** Tårnet barnehage må dokumentere tilfredsstillende lydnivå fra ventilasjonsanlegg (utenfor avdeling Regnbuen) i barnehagens uteområde.
- **Avvik 3:** Tårnet barnehage må dokumentere at tilførte masser er rene.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg er 30.03.2023.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 30.03.2023**. Etter denne datoen vil vi kunne fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik og oversendelse av dokumentasjon vil bli satt til **10.05.2023**.

2. Beskrivelse av Tårnet barnehage

Tårnet barnehage er primært en bedriftsbarnehage for barn av ansatte ved NRK og Sintef Ocean, og holder til i midlertidige lokaler i Otto Niensens veg 2 på grunn av bygging av Ocean Space Center. Barnehagen hadde ved tilsynet 25 barn fordelt på to avdelinger. Klima- og miljøenheten (tidligere Miljøenheten) godkjente i juni 2022 planene for de midlertidige lokalene og uteområdet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som en driftsvurdering med hovedvekt på internkontrollsystemet og risikovurderinger (§ 4) ved driften i midlertidige lokaler. Det ble foretatt en overordnet gjennomgang av barnehagens internkontrollsystem, samt en befaring av lokaler og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- HMS- og internkontrollpermer som inkluderer en rekke rutiner, prosedyrer og sjekklister
- Handlingsplaner
- Beredskapsrutiner
- Avviksskjema

Deltakere ved tilsynet

Helen Næss, daglig leder Tårnet barnehage
Elin Grønvold Aunet, rådgiver Klima- og miljøenheten
Christine A. Bjørge, rådgiver Klima- og miljøenheten

3.1 Internkontrollsystem og risikoforhold

Avvik 1: Tårnet barnehage har ikke dokumentert at bestemmelser i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. er systematisk ivaretatt ved barnehagen.

Barnehagens eier og ledelse må gå systematisk gjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og veilederen «Miljø og helse i barnehagen». Internkontrollsystemet med skriftlige risikovurderinger og rutiner må dokumentere hvordan alle forventninger i regelverket ivaretas ved barnehagen.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4.

Observasjon

Barnehagen er i gang med å revidere rutiner og risikovurderinger som følge av innflytting i nye lokaler. Internkontrollsystemet er hovedsakelig samlet i permer. Daglig leder forteller at de lenge har vurdert å benytte seg av PBL-mentor som kvalitetssystem for internkontrollen, og at dette er noe de mest sannsynlig vil ta i bruk etter hvert. En gang i året har ansatte og daglig leder en felles gjennomgang av barnehagens internkontrollsystem på en av planleggingsdagene.

Etter innflyttingen har de ansatte og daglig leder hatt en gjennomgang av de fysiske forholdene ved barnehagen. De har også risikovurdert nye aktuelle hendelser muntlig, blant annet hente- og bringesituasjoner, men dette kunne ikke vises til skriftlig. Leder og ansatte har skriftliggjort forenklede risikovurderinger for turer/aktiviteter utenfor barnehagen, men disse har ikke blitt tatt vare på da de har blitt skrevet ned på post it-lapper.

Vurdering

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 pålegger virksomheten å ivareta forskriftens bestemmelser og etablere et internkontrollsystem. Internkontroll er en kontroll barnehagen selv utfører, og som dokumenterer at regelverket etterleves på en systematisk måte. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og omfang som er nødvendig på bakgrunn av den aktiviteten som drives, størrelsen på virksomheten og aktuelle risikoforhold. Et internkontrollsystem er en samling av dokumenter som beskriver mål, ansvarsfordeling, planer og rutiner som skal sørge for at kravene i lovverket blir ivaretatt. Barnehagen må gå gjennom veilederen «[Miljø og helse i barnehagen](#)» og kvalitetssikre at alle punkter under «God praksis forutsetter» er svart ut i internkontrollsystemet. Dokumentet må også suppleres med aktuelle rutinebeskrivelser under hvert punkt/paragraf. Vår vurdering er at Tårnet barnehage må dokumentere følgende:

- Oversikt over regelverk som gjelder for virksomheten.
- Rutiner som beskriver hva som skal gjøres, hvordan det gjøres og hvem som skal gjøre det (rutinebeskrivelser og maler for sjekklister, skjema etc).
- Dokumentasjon av hva som faktisk blir gjort (utfylte sjekklister, skjema og avvikhåndtering).
- Ansvarsavklaring - avklaring av ansvar og roller for å ivareta ulike tema i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. (for eksempel ansvarlig for bygningens vedlikehold, beredskapsansvar, drift/service av ventilasjonsanlegg, ivaretagelse av sikkerhet på lekeplassutstyr, HMS for ansatte og barn, renholdsansvarlig – med kontaktinformasjon for de ulike ansvarlige).
- Skriftlig avviksbehandling: beskrivelse av hvordan avvik (inklusive skader, nestenulykker og feil/mangler som avdekkes ved kontroller) skal avdekkes, meldes, dokumenteres og behandles. Beskrivelse av hvordan henvendelser og klager fra barn/elever og foresatte skal behandles.
- Årshjul som beskriver det systematiske arbeidet for å ivareta barnas arbeidsmiljø (vernerunder, kontroller, opplæring av ansatte, årlig gjennomgang av avvik, årlig revisjon av rutiner, årlig revisjon av risikovurderinger).
- Vedlikeholdsplan og rutiner for forvaltning, drift og vedlikehold av bygning, tekniske installasjoner og uteområde.
- Risikovurderinger som skal være grunnlaget for rutinene
 - [Faktaark 71: Risikovurdering](#)

Omfanget av internkontrollsystemet avhenger av aktiviteten som gjennomføres, størrelsen på virksomheten og hvilke risikoforhold som er relevante. Rutiner skal være skriftlige der mangel på skriftliggjøring kan ha negativ innvirkning på barnas miljø.

Veileder til forskriften sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Risikovurderinger er et systematisk arbeid som skal skriftliggjøres. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår.

3.2 Lydforhold

Avvik 2: Barnehagen har ikke dokumentert tilfredsstillende lydnivå fra ventilasjonsanlegget på uteområdet utenfor avdeling Regnbuen.

Barnehagen må kartlegge og fremlegge dokumentasjon i form av orienterende lydmåling. Vi viser til NS 8175:2012 tabell 19 klasse C, «Lydforhold i bygninger», hvor laveste grenseverdier er angitt, samt retningslinjer for gjennomføring og rapportering av orienterende byggtekniske lydmålinger i skoler og barnehager (se vedlegg).

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 21.

Observasjon

Ved gjennomgang av barnehagens uteområde observerte vi at ventilasjonsanlegget utenfor avdeling Regnbuen hadde et høyt lydnivå, sammenlignet med ventilasjonsanlegget på den andre avdelingen.

Vurdering

Forskriftens § 21 *Lydforhold* sier at virksomhetens lokaler og uteområde skal ha tilfredsstillende lydforhold. Støy kan medvirke til stress og helseplager over tid, selv om støyen i seg selv ikke er så høy at den gir hørselsskade. Akseptabelt støynivå vil avhenge av ulike forhold som tid og sted, lydens art og subjektive forhold. Vår vurdering er at det er sannsynlig at lydnivået fra ventilasjonsanlegget overskrider grenseverdi som vist i NS 8175:2012, «Lydforhold i bygninger». Barnehagen må derfor kartlegge lydforholdene og ved behov gjennomføre tiltak i henhold til resultatene for å redusere støyen.

3.3 Jordforurensning

Avvik 3: Tårnet barnehage kan ikke dokumentere at tilførte masser er rene.

Barnehagen må dokumentere at tilførte masser er rene. Dette dokumenteres ved å sende inn analyserapporter som er gjeldende for massene som er tilkjørt og godkjenning fra Mattilsynet som er nyere enn 6 måneder.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 8.

Observasjon

Fra barnehagens plangodkjenning står det skrevet at overflatejorda i barnehagens uteareal skal tilfredsstillende kvalitetskriterier oppgitt i Klima- og miljøenhetens [faktaark 65: Jordforurensning på nye lekeområder](#). Vedlegg til plangodkjenningen viste at Multiconsult har foretatt miljøundersøkelser på tomta som viste tilstandsklasse 1. Det skal også dokumenteres gjennom prøvetaking at de tilkjørte massene er rene.

Vurdering

På alle eiendommer hvor det etableres lekeareal for barn bør overflatejorda undersøkes for forurensning. I forbindelse med at det er tilkjørte masser i barnehagens uteområde må overflatejorda undersøkes, og dokumentasjonen sendes til Klima- og miljøenheten. Dokumentasjon på tilfredsstillende ren overflatejord må foreligge i barnehagens internkontrollsystem, og kan bli etterspurt ved senere tilsyn.

3.4 Merknader fra befarings

Radon

Alle skoler og barnehager skal kunne dokumentere tilfredsstillende radonnivå i inneluften. Kravet er hjemlet i forskrift om strålevern og bruk av stråling § 6 og i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 19. Sporfilmene skal stå utplassert i minst 2 måneder mellom 15. oktober og 15. april. For mer informasjon om krav til radonnivå og måleprosedyre, se [nettsiden](#) til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. Dokumentasjon på tilfredsstillende radonnivå i inneluften skal foreligge i barnehagens internkontrollsystem, og kan bli etterspurt ved senere tilsyn.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veileder, «Miljø og helse i barnehagen» (Helsedirektoratet, 2014)

Annet relevant regelverk:

- Forskrift av 1. januar 1997 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Innholdet i rapporten:

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Definisjoner:

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Med hilsen
Trondheim kommune

Hans Fredrik Kvitvang
klima- og miljøsjef

Christine A. Bjørge
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Klima- og miljøenhetens faktaark nr.65: Jordforurensning på nye lekeområder
Retningslinjer for gjennomføring og rapportering av orienterende byggtekniske
lydmålinger i skoler og barnehager

Kopimottaker: Postmottak Fagenhet for oppvekst og utdanning, Fagenhet for oppvekst og
utdanning
Tårnet barnehage